

VI. évfolyam, 62. szám.

Ejőfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona
Egyes szám ára . . . . . 12 fillér.

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRŐR

UJVIDEK, 1910.
augusztus 18. csütörtök.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám,
alová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkereséseket
lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

A király nyolcvan éves.

I. Ferenc József apostoli magyar király születésének nyolcvanadik évfordulóját ünnepli ma királyhűségben, alattvalói hódolatban tántoríthatlan magyar népe. Mély tisztelettel, szerető ragaszkodással tekint fel nemes alakjához, áldva a sorsot, mely a király életét hosszú nyujtotta, szívét szeretettel és elméjét bölcseséggel ajándékozta meg. erejét a sors csapásai ellen megacélozta és mindezzel a király iránt érzett hűséget a nemzet nagy erkölcsi kincsévé avatta. Mert boldog az a nemzet, mely királyát szeretni is tudja. Ennek a szeretetnek melege átjárja a nemzet egész testét és mindennél erősebbé teszi.

Aki ezen a napon a nemzet érzésének kifejezést akar adni, annak nem kell fáradsággal a szavak diszét keresnie, az nem szorul rá, hogy hangzatos frázisokkal, ékes, felfújt szólásokkal hagyományos kötelezettséget lerázzon magáról. A nemzet szíve annyira telve a király iránti hűséggel és szeretettel, mintha nem is királya, hanem valóságos atyja volna.

Csodálatos nemzet ez a magyar. Mivelődött, megújodott, átalakult, de boldog »barbárságának« némely nyomát ma is hiven őrzi lelkében: nyíltságát, vendégszeretetét, nemes büszkeségét és uralkodójához való benső szeretetteljes ragaszkodását. Mindez erényeit évszázadok óta kemény próbára teszik. Nyíltságát felhasználták, hogy törbe csalják; vendégszereteteért hálátlansággal fizettek; büszkeségében megalázták; uralkodóját elidegenítették tőle. Nem nézték, hogy valójában mily nemes ércből való, csak azt, hogy kis nép, mely ellen minden szabad. Hirdették ellene a nyers erő jogát és soha sem restelték, amit ellene elkövettek, nem félték tőle, mert számítottak naiv lelkére és vak bizalmára és nem látták, mekkora erőforrás rejtett benne, mely világraszóló munkára volna hivatva.

Midőn 1867-ben a nemzet kibékülhetett királyával, senki azok közül, akik a magyar nemzetet nem ismerték, nem bizott e békében: nem Ausztria, nem a nagyvilág, csak egy a nemzet emlékéből kitörölhetlen, szentté vált asszony, aki szívével megérezvén a nemzet szívét, hitet öntött a király lelkébe. Mennyire félreismerték ezt a nemzetet, mely egyebet se akart mint hogy szeretni tudja királyát. Évszázadokon át felhalmozódott lelkében ez a szeretet, melyet oda kínált minden királynak, melyet annyiszor

megfoghatatlanul visszautasítottak s mely mégsem apadt ki lelkéből. Ekkor, a legnagyobb megpróbáltatások után, mikor már ez a szeretet is senyvedni kezdett, mikor a nemzet már maga sem mert hinni és remélni: végre Ferenc József kibontakozván a legvégzetesebb családi és birodalmi politika fojtó öleléséből, kérte a nemzet szeretetét. Hogyne adtuk volna! És azóta 43 év mult el és soha egy pillanatig nem volt oka, nem volt alkalma a királynak nem bízni nemzetében s a nemzetnek, nem bízni királyában. Ez a bizalom volt az az erős alap, melyre ráálltunk; csak ezen indulhatott meg fejlődésünk, melyet nekünk szabad, sőt kell keveselnünk, mert még nagy utat kell tennünk. de amelyet az egész világ tisztelettel elismer. Mindezekre emlékeztet bennünket ez a mai mai nagy ünnepi évforduló.

Elismerjük, hogy van valami rejtelmes, misztikus ebben a mi hűségünkben és szeretetünkben, melylyel királyunkhoz, koronánkhoz, régi emlékeinkhez ragaszkodunk, Hol van nép, mely királyával annyira egynek érzi magát, mint a magyar?

Amit az állambölcsészek hosszú megfontolás és sok eltévelyedés után igaznak ismertek el, — hogy jobb a királyság, mint bármely más formája az állami életnek, mert ez inkább biztosítja a gépezet zavartalan működését — azt a magyar nép kezdettől fogva, ösztönszerűen, a közvetlen érzés biztosságával és hevéllel megragadta és benső meggyőződése gyanánt őrzötte. Mindig szívével és eszével vonzódott királyához. Más módját az állami életnek el sem tudta képzelni. Mindig, ha olyan király volt, aki megértette a nemzetet és szeretete, óriási módon haladt előre. Tragikum az volt, hogy ezt a nemzetet, melynek lelkében mérhetetlen kincsei a királyhoz való hűségnek voltak felhalmozva, királyai oly sokszor eltasztották maguktól. Évszázadoknak kellett elmúlniok, míg király akadt, ki magyarok királyaként és tudott lenni. I. Ferenc József király a magyar nemzet fejlődésének új korszakát jelenti.

Talán nem volna egyáltalán rossz király, ha hizelkedők nem volnának, kik az emberi méltóságot lealacsonyítják a királyok előtt. A királyi hatalom oly óriási s az emberi gyarlóság és elvetemedtség, mely a királytól hasznot akar huzni, oly végtelen... Azért önértetes ember félve és tartózkodva érinti ezt a témát, nemcsak azért, hogy hizelkedőnek ne tartsák, hanem azért is, hogy a hi-

zelkedés betegségét akaratlanul ne terjessze. Mi sem akarjuk bölcs és jó királyunk érdemeit magasztalni. Amit értünk tett, nyiltan vallhatjuk, mert az már is a történeté. Visszaadta nekünk állami létünk föltételeit, vissza a jövőbe vetett hitet. az élethez való kedvet, a küzdelemhez szükséges erőt. Hűséges volt hozzánk és szeretetünket bőven viszonzta. Azt is mint tényt említhetjük, hogy sok fájdalmas, súlyos csapás érte, de ő állva maradt, mint Libanon cedrusa, mint kemény, férfias lélek, melynek van hite, kötelességérzete, hivatása a földön. Szíve jóságát, ítéllete biztosságát, lelke üdeségét száz meg száz vonás bizonyítja. Ritkábban jön közénk, mint szeretnők. de jól látjuk, hogy jól érzi magát az ő hű magyar népe között. Minden egyebet bizzunk a történetre, mely igazságos lesz hozzá; mi érjük be azzal, hogy szeretjük, hogy remélhetőleg még sokáig szerethetjük és hogy utódaink jónak és bölcsnek fogják mondani.

Szeretetünket egyébiránt minden ékes szónál fényesebben bizonyítja az a körülmény, hogy ünneplésünknek van egy bánatos vonása: az, hogy királyunk már nyolcvan éves. Szívünk összeszorul arra a gondolatra, hogy az emberi kor végső határához mindinkább közeledik. Aggódva, szívszorongva kérdezzük: mi lesz, ha ő nem lesz? És mint a gyermekek, elűzzük az aggodalmat azzal a biztató gondolattal, hogy friss ereje még annyi életet ígér neki. Adja Isten! Adjon neki nyugalmas öregséget. hogy boldognak érezhesse magát. Lássá országait virágozni, hogy egy szebb jövő gondolata megédesíthesse a válás keserűségét. Minkünk egyéb vigaszunk is van, melyet ugyancsak neki köszönünk. I. Ferenc József többet tett, mint hogy Magyarország visszaadta alkotmányát, királyához való hűségét, fejlődése föltételeit. I. Ferenc József megmentette a monarchikus gondolatot Magyarországon, erős várat épített a királyságnak a magyarság szívében. Melyik utódja nem fog örömet lakni ebben a várban? I. Ferenc József tartományokat vesztett, ez igaz, de ezek a tartományok már belsőleg elváltak volt tőle. És minden veszteséget kipótolt azzal, hogy Magyarországot visszahódította.

Hű magyar népe hő imával fohászkodik a Mindenhatóhoz és szeretettel teljes szíve mélyéből fakad egy óhaja: Áldd meg Isten jó, magyar királyunkat!

BOGDÁNY és Társa Ujvidék

II. Rákóczi ut 66.
Telefon 219.

Budapest, VI. Dálnok-u. 12.

Saját házban
Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat.

Magyarok a közös Intézményekben. — Ahányszor csak előjön a hadsereg kérdése, vagy akármelyik közös intézményünk rögtön tele vagyunk panaszszal, siránkozással, hogy így-meg úgy, ott magyar ember nem érvényesülhet, a magyar nyelv háttérbe van szorítva, magyar nem tud előre jutni stb. Hiszen igaz, ami igaz, igen-igen sok kívánni valót hagynak maguk után a közös intézmények, — de vizsgáljuk meg magunkat, valljuk be őszintén, nem vagyunk-e magunk is hibásak abban, hogy a magyar elem a közös intézményeknél nem tud érvényesülni?

Itt van mindjárt a hadsereg. Eddig minden honvédelmi miniszter uni sono kijelentette, hogy a magyar elem abszolúte nem foglalja el a hadseregben azt a helyet, amely őt megilletné, ami más oldalról és ebben már a magyar társadalom a hibás — azt jelenti, hogy a magyar ifjak nem választják a katonai pályát. Gondoljuk csak meg, Tróját is csak úgy tudták bevenni, hogy belopták a falovat a várfal mögé. Be kell menni a magyaroknak a hadseregbe és be kell azt a szó szoros értelmében venni. Napról napra szivós munkával kell tért hódítani. — A gyalogságnál, lovasságnál még csak akad magyar tiszt, de a tüzérségnél, pioniroknál. pláne a tengerészetenél — már csak mutatóba.

Ami áll a hadseregre fokozottabb mérvben illik a többi közös intézményre Hiszen a többi közös intézménynél nincs meg, ami talán a katonaságnál riasztó: a vas fegyelem. Ott a közös pénzügyminiszterium, a boszniai közgazgatás, a közös külügyminiszterium, a diplomácia. Mind fényesebbnél-fényesebben dotált állásokat nyújt. A csehek, morvák, stb. germán-szlovén fajta lepi is, mint cukrot a legyek és a magyar ölbe tett kezekkel nézi és boldog, ha a postához, vagy vasúthoz címzetes, tiszteletbeli, díjtalan gyakornoknak irtózatot protekcióval bekerülhet. — Magyar fiúnak eszébe nem jutna, hogy a királyi udvarhoz forduljon állásért, mely pedig igen sok szép állást nyújt. — Nincs vállalkozási szellem. Éppen itt a tizenkettedik órája, hogy ez megváltozzék.

A helyes uton.

(G.) A választási tatarjárásban legázolt függetlenségi és 48-as párt parlamenti szereplése az ország függetlenségi közvéleményében a legteljesebb megnyugvást kelti. A párt megtalálta önmagát. Visszatért a demokratikus nemzeti politika ősi alapjára. Visszatért a 48 ősi hagyományához. A jogtalan népmilliókat akarja fölruházni az alkotmányos jogok gyakorlásával.

És a jogokkal fölruházott népmilliókkal akarja erősíteni a gazdasági és politikai függetlenségért küzdő nemzetet. Ezért tette a most megnyílt országgyűlésen politikájának gerincévé az általános, egyenlő, titkosan és községenként gyakorlandó választói jogot. A nemzeti életerő megújulásának biztos és egyedüli forrását.

Valljuk be őszintén, a párt fázott a választói jognak ettől a radikális reformjától. Feltették tőle a magyarság szupremáciáját. Azt a szupremáciát, mely nem biztosítható technikai eszközökkel, hanem a magyar faj intellektuális, kulturális és gazdasági erejében rejlik. De a

választási tatarjárásból férfiasan levonta a következményeket. Belátta a párt, hogy a függetlenségi eszmének legbiztosabb katonái azok, akiket az osztályfoglaltság ma kizár a politikai jogok gyakorlatából. Belátta, hogy a nemzeti akarat csak akkor nem hamisítható meg, ha a nyilvánítására hivatott tényezők tömege ezt kizárja. Ha a pénz és vesztegetés alkalmazását még külön is lehetetlenné teszi a szavazás decentralizációja. A választói akarat szabadságát pedig biztosítja a szavazás titkossága. Amitől legjobban félnek és remegnek a választási korrupciónak most felszínre került lovagjai.

Mi még az Istenben boldogult koalíció alatt az Andrássy szemfényvesztő plurális javaslatának megszületésekor állást foglaltunk a választói jognak a függetlenségi párt felirati javaslatában követelt radikális módja mellett. S kitartunk a párt küzdelmében a reform eme módja mellett hűségesen. Mert ezt a reformot sem elodázni, sem megakadályozni a haladó korszak nem engedi. S az általános választói jog első parlamentjében a hálás népmilliók annak a pártnak adják majd a többséget, mely kiküzdötte a jogtalanoknak a jogot s kiküzdötte ennek az országnak a függetlenséget.

Tüzoltói Versenyek és Közgyűlés Zentán.

B. Bodrog vármegye tüzoltó szövetsége versenyekkel egybekötött évi közgyűlését e hó 14-én tartotta meg Zentán s azon a szövetség kötelekibe tartozó önk. tüzoltó testületek nagy számban voltak képviselve.

A testületek egy része már aug. 13-án a délutáni vonattal érkezett. Ugyanekkor érkezett a szövetség elnöke is: Vojnics István főispán, akit Heisler Ferenc, a zentai önk. tüzoltó egyesület elnöke a zentai tüzoltó egyesület élén, lendületteljes, meleghangú beszédben üdvözölt. A délutáni részt az elszállásolás, részint a zentai tüzoltói laktanya és szertár, valamint a város nevezetességeinek, köztük az új tiszai vashíd megismerése foglalta le, míg este a „Jenő“ szalóban ismerkedési est volt, mely természetesen vig kedélyességgel folyt le.

A versenyek napján, aug. 14-én, vasárnap reg. 8 órakor a templom melletti téren tábortábori mise volt, melynek végétével a városháza közgyűlési termében a vm. szövetség választmánya tartott ülést Vojnics István szöv. elnök elnöklése alatt, 8 pontból álló tárgysorozattal. Itt választott meg a versenybíró bizottság, jóváhagyta az 1909. é. számadásokról szóló pénztárnoki és számvizsgáló bizottsági jelentés, valamint az 1910. é. költségvetés és megejtett a tisztújítás: a tisztviselők és választmány megválasztása, illetve annak néhány új taggal való kiegészítése. A jövő közgyűlés helyéül Palics jelöltetvén ki, Zaubauer Ág. vm. tüzfelügyelő indítványára az általa ideiglenesen betöltött Ujvidék járás tüzfelügyelőjévé Heisler Ferenc, ennek helyébe pedig Zenta város tüzfelügyelőjévé Teleki István zentai parancsnok választott. Végül a versenydíjak beosztása felett történt végleges megállapodás.

10 órakor a közgyűlés tartott, mely nagy helyesléssel kísérté Vojnics István a szövetség egy évi működését felölelő elnöki jelentését, jóváhagyta a választmányak a múlt és folyó évi költségvetésre vonatkozó előterjesztését és Szigethi István indítványára egyhangú köszönetet, elismerést szavazott Vojnics István elnöknek, aki főispáni méltóságában is, a szövetség korábbi kérelmére megtartotta elnöki állását és fáradhatlan ügyszeretettel buzgalkodik a vm. szövetség s tüzrendészet fellendítése, előmozdítása körül.

Déli 1 órakor társas ebéd volt, melyen nemcsak a tüzoltó testületek vezetői és képviselői, de Zenta város hatósága és polgársága is nagy számban vett részt s melyen nem egy felköszöntő hangzott el Vojnics István főispánra mint szövetségi elnökre, továbbá a tüzoltói intézmény lelkes harcosaira és Zenta város hatóságának és polgárságának vendégzeretetére.

Délután pont 4 órakor kezdődtek a versenyek, amelyek testületi s egyéni versenyekből, végül pedig testületi főversenyből (támadás) állottak. A versenyekre 7 testület nevezett, még pedig a) a kocsifecskendő iskolai és gyorszerelésére Csantavér, Péterréve, Ószivác, Ujvidék; b) a billenő fecskendő iskola- és gyorszerelésére Apatin, Óverbász és Zombor. Az egyéni versenyek iskola- és gyorsmászásból, valamint a kötélen való leereszkedésből álló sorozatában 5 egyesület 2—3 tagja vett részt, míg a támadás feladatát — Óverbász visszalépvén — Apatin és Zombor végezte. A versenyző egyesületek mindegyike sok jó igyekezetet, gyakorlottságra valló ügyességet mutatott be.

A versenyek befejeztével a jury nyomban összeült s Vojnics István elnök a díjak kiosztása kíséretében hirdette ki a jury ítéletét; ennek alapján díjat nyert, a) a kocsifecskendőnél: I. Csantavér, II. Ószivác (a szövetség díja: 1—1 ezüst serleg); b) billenő fecskendőnél: I. Zombor (szöv. elnök díja: ezüst koszoru), II. Óverbász (Zenta város díja: ivó-szaru). A támadásért kitűzött díjat (Vermes Béla díja: nagy ezüst serleg) Apatin nyerte el, mely a billenő fecskendőnél III. díjnyertesnek ítéltetett ugyan, de ott külön díjat nem kapott. Az egyéni versenyekben díjnyertes lón (mászás): I. Makk (Zombor), II. Platan (Ujvidék), III. Kohlenberger, IV. Winterstein (Ószivác) V. Keszler (Apatin); (kötélen leereszkedés): Gasz, Rumpf és Torgl. Ezenkívül a vezényletért is egy-egy díjat nyertek Csantavér, Péterréve, Óverbász és Zombor vezénylő tisztjei. Esti 1/28 volt, midőn a díjak kiosztásával a versenyek véget értek s ekkor a tüzoltótestületek a zentai tüzoltó laktanyába vonultak, honnan nemsokára hatalmas fáklyásmenet indult zenekarral, Vojnics István elnök tiszteletére, ki a neki hozott lelkes ovációt és Heisler Ferenc szép üdvözlő beszédét egyszerű, de bensőségteljes szavakban köszönte meg.

A fáklyásmenet után a Jenő-szálló zsufozásig megtelt nagy termében a zombori trubadurok fényesen sikerült és óriási tetszésnyilvánításokkal jutalmazott hangversenye következett, mit végül hajnalig tartó tánc követett és fejezett be.

Meghívó!

Van szerencsénk az alulirt tisztelt elvtárs uraknak szives tudomására hozni, hogy a kormány

Bozsenik Bélát

az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt éveken át érdemes köztisztelt és nagy-rabecsült társelnökét, politikai üldözésből*) Nagybányára helyezte át. Alig hisszük, hogy akadhat objektíven gondolkozó ember, aki ne volna fölháborodva a kormánynak ezen, az egyéni szabadság ellen intézett újabb merénylete miatt és el ne ítélne a bosszúnak ezen csunya szennyes módját. Bozsenik Béla azonban a mi szemünkben csak nagyobb lett, politikai vértanuvá avatta Őt ez a kormány, amely ellen mindannyian irtóharcot folytatunk.

Mielőtt Istenhozzádot mondanánk Ne-

*) (tehét nem a szolgálat, hanem a főispán és csatlósai érdekében? a szedő.)

ki, még egyszer találkozni kívánunk Vele és Ő velünk és e célból **pénteken este 8 órakor augusztus hó 19-én** a Lövölde kertjében, tiszteletére nagy halvacsorát adunk, amelyre a függetlenségi pártnak harcedzett, kipróbált és meg nem szökött katonáit, hazafias lelkesedéssel meghívjuk. Egy teríték ára 2.-K., mely összeg az aláírásnál kifizetendő.

Akiben a függetlenségi eszme lángja még lobog, aki zászlaját meg akarja hajtani a távozó vezér előtt, az eljön a bucsuestére, amelyen

Bozsenik Bélának

emlékül vett serleget ünnepélyesen felavatjuk!!!

Eltárs urak a viszontlátásra!
Ujvidék, 1910. augusztus 16.

A függetlenségi párt elnöksége.

HIREK.

Király ő felsége 80-ik születésnapja alkalmából Ujvidék városa zászlódiszt öltött már aug. 17-én, amikor a polgárság kivilágítást is rendezett. Ma aug. 18-án az összes hitfelekezetek templomaiban ünnepélyes hálaadó intenzitet lesz; a beltéri r. kath. templomban r. 9 órakor. Déli 1/2 12 órakor diszközgyűlés tartatik, még pedig a következő tárgysorozattal: I. Elnöki megnyitó. II. A vár. tanács előterjesztése Ő Felségéhez intézendő hódoló felirat tárgyában. III. Ünnepi beszédek, még pedig magyar nyelven Molnár Hugó, szerb nyelven Vilics Márk toh. biz. tagok.

A közig. bizottság e hó 16-án Dr. Demetrovits Vladimir polgármester elnöklete alatt rendezési ülést tartott, melynek tárgyát a közigazgatás egyes ágait felölölő előterjesztések képezték.

25 éves találkozás. Ezelőtt 25 évvel, 1885-ben Kalocsán végzett és tanítói képesítést nyert iskolatársak e hó 22-24-én Ujvidéken tartják negyedszázados találkájukat. Az ünnepély rendezője Apró György tanító, aki érdekes és változatos műsorral gondoskodott az itt egybegyűlő régi iskolatársak kellemes szórakoztatásáról.

Eljegyzés. Fábry Bertalan J. ujvidéki ág. ev. segédlelkész jegyet váltott Neupauer Emma urleánnyal Lőcséről.

Rökus-ünnepély. Az ujvidéki építészeti munkásegylet e hó 14-én a lövölde helyiségeiben Rökus-ünnepélyt rendezett, mely látogatottság tekintetében nem felelt meg ugyan a várakozásnak, de egyébként sikeresnek mondható s az egylet betegsegélyző alapjának is jövedelmet eredményezett.

Körözés. Az ujvidéki kir. törvényszék Tulai József ellen, aki nemrég merényletet követett el egy fiatal leány ellen, az előzetes letartóztatást rendelte el. Ámde Tulai megszökött s most körözik.

A városokban uralkodó drágaság kérdését iparkodik megfejteni Serényi Béla gf. fmügy. miniszter. A kérdést aktuálissá a főváros mizériái tették. Az élelmiszernek minden fajtája rendkívül drága és épen itt van az ideje a piaci drágaságnak akár hivatalos akár szövetkezeti úton való korlátozására. A miniszter a vasút segítségével koncentrálni szeretné az állat és egyéb élelmiszer szállományokat egyes városokban. Ha pedig a termelt élelmiszer biztosan elkel, a környékbeli állattenyésztő és földmivelő nép eszére fog térni és még többet fog termelni. Hogy ez a fontos és aktuális terv megvalósuljon, szükséges, hogy minden város támogassa a maga erejéhez mérten a minisztert terve megteremtésében, mert hisz minden városnak érde-

Szent-István nap a fürdőben.

A városi Ártézi

Jódozfürdő

remek parkjában

e hó 20-án, szombaton,

Szent-István napkor

délután 5—7 óráig szabad bemenettel

nagy katonai zenekari térzene.

Este 1/2 8—11 óráig

pedig egyéb

ünnepségek keretében

nagy

Katonai Hangverseny

lesz.

Előtte a belépődíj csak 20 kr.

Szives látogatásért esedez

Bernhardt Vilmos

fürdővendéglős.

kében áll, hogy lakói mennél kisebb terheket viseljenek és életmódjuk lehetőleg kellemes legyen. Azt hisszük, Ujvidéknek különösen állást kell majd foglalnia ezen kérdésben, hiszen itt is csaknem akkora a drágaság, ha nem nagyobb mint Budapesten s lakóinak minden áremelkedés jelentékeny terhet jelent.

Szabadka a tifusz ellen. Tudvalevőleg a orosz ivóvíz levén a tifusz-bacillusok legjobb melegágya, Dr. Günther József, Szabadka város főorvosa 70—80 kut betömését véli szükségesnek. E főorvosi szakvélemény folytán Prokesch Imre, a nyilvános vegyvizsgáló állomás vezetője most sorba vizsgálja a kutakat s hogy a tűzoltás céljainak is elég tétessék, a kutak betömése helyett, a veszélyes kutakat befödetik.

Elfogott bugyellárisdobók. A nagybecskereki rendőrség távirati értesítése szerint ott a vásárnapi országos vásáron a rendőrségünk által megküldött személyleírás alapján elfogták azon két egyént, kik a legutóbbi országos vásárunkon az ismeretes bugyelláris dobással több egyént kifosztottak.

Dalár-ünnepély. Az apatini dalárda e hó 19. és 20. napjain ünnepli meg fenállása 50-ik évfordulóját, még pedig nagyszabású jubiláris ünnepségek keretében, amelyekre nemcsak a vármegyéből, de az ország többi részeiből is nagyszámu dalegyletek jelentették be részvételüket.

A Hegyalja fölsegítése. A Tokaj-Hegyalja vidékén jégverés által sujtott szőlősgazdák fölsegítésére gróf Serényi Béla földmiv. miniszter 600.000 kor. államsegélyt engedélyezett, melyet a földmiv. miniszterium a tokaj-hegyaljai szakközegek bevonásával már legközelebb fog a károsultak közt felosztani.

Bővítik a szabadkai pályaudvart. A rendkívül nagy forgalomra való tekintettel, a keresk. miniszter arról értesítette Szabadka városát, hogy tervbevette az ottani teherpályaudvar kibővítését s a szükséges kibővítés arányairól a helyszínen szerzendő tapasztalatok céljából Finaczy Béla min. titkár e hó 25-én érkezik Szabadkára és már aug. 26-án megtartják a közigazgatási bejárást is.

Eltűnt pósta főnök. Krajcz Lajos, a zombori pósta hivatal főnöke néhány nap óta nyomtalanul eltűnt s valószínűleg öngyilkos lett. Kiderült ugyanis, hogy az eltűnt már néhány év óta anyagi zavarokkal küzdött s adóssága körülbelül 600.000 korona, melyet már sehogy sem tudott törleszteni sem.

Lemondott ügyvéd. Dr. Fárnek Dezső topolyai ügyvéd s a Bács-Topolyai Hirlap szerkesztője, minthogy az ottani takarékpénztár vezérigazgatójává választotta meg — elhunyt Koch helyébe — az ügyvédi gyakorlatról visszalépett.

Ifjusági kör Titelen. A titeli ifjuság egy művelődési kör alakítása iránt indított élénk mozgalmat s e célból aug. 15-én élénken látogatott értekezletet tartottak, melyen elhatározták a megalkakulást s a szükséges további lépésekre nézve bizottságot küldöttek ki.

Birósági jegyzők kongresszusa. A birósági jegyzők helyzetük javítása céljából f. é. szeptember hó 11-én Szabadkán kongresszust tartanak, melyre az ország legtöbb biróságának jegyzői bejelentették képviselőségüket.

6000 korona a harisnyában. A szabadkai pályaudvaron posztoló rendőrszemnek feltűnt a napokban, hogy egy csinos, elegáns asszony, aki a zombori vonattal érkezett s a budapesti vonattal akart tovább utazni, egy ezer koronást akar a vasuti postán felváltani, amelyet harisnyájából vett elő. Az őrszem az állomás rendőrszobájába kísérte be az asszonyt s heves tiltakozása és kérése dacára, kényszerítette, hogy vesse le harisnyáját. A harisnyából 6000 kor. bankó hullott ki. Az asszony elmondta, hogy

A. Sándorné kolozsvári lakos, Zomborban volt és a szeretőjétől kapta a péaszt. A rendőr elfogadta az igazolást, mire az asszony Kolozsvár felé elutazott. A rendőrség más nap arról értesült, hogy Zomborban Vukovics Mihályné kárára 39.000 koronás betöréses lopást követtek el s azt gyanítja, hogy a harisnyában talált 6000 korona ebből a lopásból eredhetett és ezért ebben az irányban folyik a nyomozás.

Leányszöktetés. Zlokolica Illés zsablyai földmives István nevű fia megszöktette Kirilov Tódor sajkásszentiváni földmives 25 éves leányát, Angelát. A bősziút apa ekkor feljelentést tett a csendőrségnél, hogy a leány betöréses lopással elvitt körülbelül 2000 kor. értékű ékszert. Erélyes nyomozás után a zsablyai rendőrök megtalálták a leányt és az ékszereket. A leányt le tartóztatták és az ékszereket átadták a sajkásszentiváni csendőrsnek.

Bácsmegeye földrajza. Mezei Mihály zentai tanító földrajza ritka szerencsében és pártfogásban részesült az összes illetékes tanhatóságok részéről. Rövid 4 év alatt a III.-ik kiadást érte meg. Most van sajtó alatt a III.-ik kiadás, mely úgy izléses kiállításánál, mint külső formájánál fogva is tökéletesen megfelel a modern pedagógiai követelményeknek. Már most előre is felhívjuk a t. tanhatóságok figyelmét e jeles tankönyvecskére. — Megrendelhető a szerzőnél, vagy bármely könyvkereskedőnél. Tanterviak kérjenek ingyen példányt Mezei III. oszt. földrajzából.

Szabadka legöregebb polgára. Roth Salamon, aki Szabadkán első nyitott kereskedői üzletet és e hó 23-án készült megülni 101-ik születésnapját, e hó 13-án anélkül hogy beteg lett volna, meghalt, illetőleg örökre elaludt. 8 gyermeke, 26 unokája, 1 déd- és 1 ükunokája maradt hátra. Az elhunytban özv. Ernszt Jánosné édesatyját, Ernszt József és Ernszt Márk Leó pedig nagyatyjukat siratják.

Öngyilkossági kísérlet. Heine Albert, a Ferenc csatorna Kisszapáron székelő igazgatója a napokban öngyilkossági szándékából fejbe lötte magát. Állapota súlyos ugyan, azonban a gyorsan alkalmazott orvosi segély következtében alapos a remény, hogy megmentik az életnek. A megyeszerte ismert igazgató hosszabb ideje súlyos ideggyógyban szenved s végzetes tettét állítólag idegrohamban követte el.

A „Renaissance“ most megjelent 7-ik száma újabb bizonyossága annak a fontos kulturális törekvésnek, melylyel a szerkesztők a magyar intelligenciát a radikális és modern eszme-áramlatokkal megismertetni iparkodnak. Az értékes folyóiratnak, mely kéthetenként jelenik meg, majdnem minden eddigi száma egy egy szenzáció volt s ez a mostani füzet is igazi irodalmi esemény. Elég végig futni gazdag tartalmán, melynek változatossága és kultur-értéke minden más hasonló vállalat mellett első helyet biztosít a „Renaissance“-nak. A „Renaissance“ előfizetési ára egész évre 20 kor. fél évre 10 kor.; egyes füzetek 1 koronáért minden könyvkereskedésben kaphatók. Mutatványszámot kívánatra szívesen küld a kiadóhivatal (Budapest, V., Lipót-körút 1.)

Elfüstölt milliók. A magyar királyi dohányjüvedéki központi igazgatóság most állította össze ez év első négy hónapjának statisztikáját, mely szerint elkelték a következő gyártmányok: Általános forgalomban levő gyártmányok közül burnótok 39.800 korona értékben, pipadohány 15.079,834 korona értékben, fonadékok 13.588 korona értékben, szivarok 11.853,663 korona értékben, szivarkák 12.082,328 korona értékben, lugvizkivonat 9538 korona és valódi Havannaszivarok 6278 korona értékben adtak el. — A belföldi különlegességi gyártmányok

közül burnótok 163 korona, pipadohányok 1.726,063 korona, szivarok 991,222 korona, szivarkák 1.553,545 korona értékben kelték el. A külföldi különlegességi gyártmányokból a Havanna, Manila és mexikói szivarok közül 94,539 korona értékű, a török és egyiptomi szivarkák közül 751,406 korona értékű és angol pipadohányból 3728 korona értékű gyártmányt adtak el. Az egész statisztikát összegezve, azt látjuk, hogy 1910. évi január elsejétől 1910. évi április hó végéig a magyar korona országában összesen 44.205,699 korona folyt be az eladott dohánygyártmányokból. A folyó évben 3.033,721 koronával több dohánytermeket adtak el, mint a múlt év hasonló időszakában és így az emelkedés 7.3 százalék.

Nyilttér.

A Városi Ártézi Jódosfürdő tekintetes Igazgatóságának

Ujvidéken.

A legőszintébb örömmel adom tudtukra, hogy 3 év óta idült köszvényben szenvedtem, de betegségemből az önök fürdőjében 2 heti fürdő használata után teljesen kigyógyultam. A három év óta használt, de most feleslegessé vált mankómat a fürdő mankó-muzeuma részére adom és kötelességemnek fogom tudni, mindenkinek a fürdőt a legőszintébben, a legmelegebben ajánlani.

Bácsfeketehegy, 1910. augusztus 15.

Kiváló tisztelettel
Véber Ádám.

Magyarázd meg nekem barátom

a természetnek ezt a csodáját: nyár derekán vagyunk, pompás idő van s én úgy meg vagyok hűlve, mint a legkeményebb téli időben. Mit tegyek? — Nagyon egyszerű; a nyári hurut nem ritkaság, aki megkapja, vegyen egyszerűen egy doboz valódi Fay-féle szodeni ásványpasztillát és azzal elkergeti a bajt. Fay valódi pirulái biztosan és kellemesen hatnak, főlöslegessé teszik az izzasztó kurát és egyéb kényelmetlenségeket, a mellett nagyon olcsó is: egy doboz csak 1 kor. 25 fillérbe kerül s minden gyógyszer-tárban és drogériában és ásványvízkereskedésben kapható

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Gunzert, cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/L. Grosse Neugasse 17. 2—2

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.
Politikai főmunkatárs dr. Medvezky Imre.
Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Hirdetések.

Egy kereskedelmi női tanfolyamot végzett kisasszony, aki a gépirásban is jártas és szépírása van,

egy helybeli irodában alkalmazást keres.

Cím a kiadóhivatalunkban vagy „Natosevits“ könyvkereskedésében. 1—1

KERESEK

rögtöni belépésre irodám részére egy tapasztalt

elsőrangu erőt

— férfi vagy nő —

aki önállóan tud dolgozni, mérlegképes, a magyar-német levelezésben, gyorsírásban stb. teljesen jártas és hasonmémű minőségben már alkalmazva volt.

Ajánlatok fizetési igényekkel e hó 30-ig alulírt céghez intézendők.

Kron Károly Fia

divatáruháza

Ujvidéken.

2—

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek Királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyösszetétele következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségek, csúszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenz József-rakpart 22.
Kétfelkérés: EPERJES.

Ujvidéken kapható minden fűszerkereskedésben.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztésképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai

„ÁGNES“

F O R R Á S

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús széntartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, légsző és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz.

Főraktár Ujvidéken: Dietzgen Imre fia fűszerkereskedésénél. 9—20

Minden nő szeret

hatalmának, vagyis szépségének fenntartására áldozni és helyesen teszi, hiszen azért nő, hogy szép legyen. Az eleszűtő vörös orr, szeplő, májfolt, mitesszer, pattanás, ráncok, foltok, minden arciszéttelenség és bőrhány eltávolítása kötelessége a nőnek, vétek volna rut arccal élni, ha van megbízható tökéletes szer, mely szépséget teremt. Általában a jegjobb szeretik a Kriegner-féle szépség-szereket és pedig az 4-10

Akácia-krém, mely 2-3 nap alatt minden szépség-hiányt gyökeresen eltüntet, teljesen ártalmatlan, fehérit, üdít, simít és szépít. Ára 2 korona.

Akácia-szappan, kellemes, tartós és üdítő. Ára 1 korona.

Akácia-Puder, védi a bőrt a nap és szél befolyása, valamint arciszéttelenségek ellen. Ára 1 korona.

Aki ezeket a szereket használja, annak nem kell vénüléstől tartania, szépségének hatalmát megtartja a legmagasabb korig. Kaphatók az összes gyógyszertárban. Pósta szétküldés naponta.

KRIEGNER gyógyszertár

BUDAPEST, Calvin-tér. (Baross-u. 2.)

Berger Rizzi gépirói, könyvviteli és gyorsírói szakiskolát nyitott,

mely minden hó 1-én és 15-én kezdi az illető tanfolyamot, még pedig szigorúan szakképzett, lelkiismeretes és célszerű vezetés mellett.

A legújabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvviteli és gyorsírásé 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a német nyelvben is.

Díjak: a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvviteli 12 kor., gyorsírói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként.

Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hántúca 5. szám.